

Lovforslag nr. L 28. Fremsat den 14. oktober 1987 af industriministeren (Nils Wilhjelm)

Forslag

til

Lov om beskyttelse af halvlederprodukters udformning (topografi)

Kapitel I

Almindelige bestemmelser

§ 1. Ved et halvlederprodukt forstås i denne lov ethvert produkt på slut- eller mellemtrinet, som

- 1) udgøres af et materialelegeme, der indbefatter et lag af halvledermateriale,
- 2) har et eller flere andre lag af ledende, isolerende eller halvledende materiale placeret i et forud fastlagt tredimensionalt mønster, og
- 3) udelukkende eller sammen med andre funktioner er beregnet til at udføre en elektronisk funktion.

Stk. 2. Ved et halvlederprodukts topografi forstås i denne lov en række sammenhørende billeder, der, uanset hvordan de måtte være fikseret eller kodet, repræsenterer det tredimensionale mønster af de lag, som halvlederproduktet består af, og i hvilken række hvert enkelt billede repræsenterer en del af eller hele mønstret af en overflade af halvlederproduktet på et hvilket som helst forarbejdningsstrin.

§ 2. Den, der frembringer en topografi til et halvlederprodukt, eller den, til hvem frembringerens ret er overgået, kan erhverve eneret til at råde over topografien.

Stk. 2. Topografien skal være resultatet af frembringerens egen intellektuelle indsats og må ikke være almindelig inden for halvlederindustrien. Består topografien af elementer, der er almindelige inden for halvlederindustrien, er topografien kun omfattet af

loven, hvis kombinationen af disse elementer opfylder betingelserne i 1. pkt.

§ 3. Ved erhvervsmæssig udnyttelse af en topografi forstås i denne lov udbud, salg, leje, leasing eller anden erhvervsmæssig distribution af topografien eller af et halvlederprodukt, der er fremstillet ved hjælp af topografien.

Stk. 2. Udnyttelse i fortrolig sammenhæng anses ikke som erhvervsmæssig udnyttelse, for så vidt der ikke sker nogen yderligere distribution til tredjemand. Udnyttes en topografi i fortrolig sammenhæng i henhold til EØF-traktatens artikel 223, stk. 1, litra b anses dette dog som erhvervsmæssig udnyttelse.

§ 4. Eneret kan erhverves af

- 1) en fysisk person, der har frembragt topografien, og som er statsborger eller har bopæl i en stat, der er medlem af De Europæiske Fællesskaber,
- 2) en fysisk person, som er statsborger eller har bopæl i en medlemsstat, eller en juridisk person, der driver erhvervsmæssig virksomhed i en medlemsstat, når topografien er frembragt af en person, der er ansat hos den pågældende eller frembragt på bestilling af denne, medmindre det er eller må anses aftalt, at eneretten tilkommer frembringeren,
- 3) en fysisk eller juridisk person som nævnt i nr. 2, når den pågældende af rettighedshaveren har fået eneret til at udnytte topografien erhvervsmæssigt over alt i Fællesskaberne, og den første erhvervsmæssige

udnyttelse af topografien sker i en medlemsstat,

- 4) den, som har overtaget retten efter en af de fysiske eller juridiske personer, som er nævnt under nr. 1-3.

Stk. 2. Industriministeren kan fastsætte regler om, at eneret kan erhverves og indehaves af andre fysiske og juridiske personer end nævnt i stk. 1.

§ 5. Eneret kan kun erhverves, såfremt ansøgning om registrering af topografien er indleveret til Patentdirektoratet senest 2 år efter den dag, da topografien første gang blev udnyttet erhvervsmæssigt.

Stk. 2. Eneretten stiftes på det første af følgende tidspunkter:

- 1) den dag, da topografien første gang udnyttes erhvervsmæssigt, eller
- 2) den dag, da ansøgning om registrering af topografien indleveres til Patentdirektoratet.

Stk. 3. Eneretten ophører, når 10 år er forløbet fra udgangen af det kalenderår, i hvilket eneretten blev stiftet, jf. stk. 2.

Stk. 4. Er der forløbet 15 år fra den dag, da topografien første gang blev fikseret eller kodet, uden at ansøgning om registrering af topografien er indleveret til Patentdirektoratet, og uden at topografien har været udnyttet erhvervsmæssigt, kan eneret ikke længere erhverves.

§ 6. Eneretten til en topografi indebærer, at andre end den berettigede kun med dennes samtykke må

- 1) eftergøre topografien, herunder fremstille et halvlederprodukt ved hjælp af topografien,
- 2) udnytte topografien erhvervsmæssigt, jf. § 3, eller
- 3) importere topografien eller et halvlederprodukt, der er fremstillet ved hjælp af topografien, med henblik på erhvervsmæssig udnyttelse.

Stk. 2. Eneretten omfatter ikke

- 1) erhvervsmæssig udnyttelse eller import med dette formål af en topografi eller af et halvlederprodukt, der er fremstillet ved hjælp af topografien, når topografien eller halvlederproduktet af rettighedshaveren eller med dennes samtykke er bragt i om-

sætning i en stat, som er medlem af De Europæiske Fællesskaber,

- 2) eftergørelse, som sker med henblik på analyse og vurdering af eller undervisning i selve topografien eller de begreber, processer, systemer eller teknikker, der er indeholdt i topografien, eller
- 3) handlinger i forbindelse med frembringelse af en topografi, der opfylder betingelserne i § 2, stk. 2, og som er frembragt på grundlag af en analyse og vurdering af en anden topografi.

Stk. 3. En person, som har erhvervet et halvlederprodukt uden at vide eller have grund til at formode, at produktet indeholdt en beskyttet topografi, kan fortsat udnytte det pågældende produkt på rimelige vilkår, der aftales mellem parterne.

§ 7. Beskyttelsen af en topografi i henhold til § 2 omfatter kun topografien og ikke de begreber, fremgangsmåder, systemer, teknikker eller kodede informationer, som er indeholdt i topografien.

Kapitel 2

Registrering m.v.

§ 8. Industriministeren fastsætter regler om form og indhold for ansøgning om registrering. For ansøgningen skal der betales et gebyr.

§ 9. Hvis retten til en registreret topografi overgår til en anden, eller hvis nogen opnår licens, herunder tvangslicens, indføres dette efter anmodning og mod betaling af et gebyr i registeret.

§ 10. Patentdirektoratet skal ophæve registreringen af en topografi, hvis det godtgøres, at de betingelser, som er nævnt i § 2, stk. 2, § 4 eller § 5, stk. 1 og 4, ikke er opfyldt.

§ 11. Er der indgivet ansøgning om registrering af en topografi, og godtgør nogen over for Patentdirektoratet, at den pågældende og ikke ansøgeren er berettiget til topografien, skal Patentdirektoratet overføre ansøgningen til den berettigede, såfremt denne anmoder om det. For behandlingen af anmodningen betales et gebyr.

Stk. 2. Har en anden end den, der er berettiget hertil, opnået registrering af en topo-

grafi, kan registreringen ved dom overføres til den berettigede.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 kan kun påberåbes af den, der selv opfylder lovens betingelser for at opnå eneret.

Stk. 4. Den, der i medfør af stk. 2 får frakendt registreringen, og som i god tro her i landet har udnyttet topografien, jf. § 6, stk. 1, eller truffet væsentlige forberedelser hertil, er berettiget til mod rimeligt vederlag og i øvrigt på rimelige vilkår at fortsætte den påbegyndte eller iværksatte den planlagte udnyttelse med bibeholdelse af dennes almindelige karakter. Sådant ret tilkommer under samme forudsætninger også indehavere af registrerede licensrettigheder.

Stk. 5. Rettigheder i henhold til stk. 4 kan kun overgå til andre sammen med den virksomhed, hvori de udnyttes, eller hvori udnyttelsen var tilsigtet.

§ 12. Industriministeren fastsætter regler om registeret og dets indretning, om offentlighedens adgang til registeret samt om offentliggørelse af registreringer.

Stk. 2. Industriministeren fastsætter størrelsen af de gebyrer, som er nævnt i §§ 8, 9 og 11, stk. 1.

Kapitel 3

Tvangslicens

§ 13. Udbydes et halvlederprodukt ikke i rimeligt omfang af rettighedshaveren trods tilbud om passende vederlag, kan Sø- og Handelsretten meddele tredjemand tvangslicens til at udføre de handlinger, som er nævnt i § 6, stk. 1.

Stk. 2. Sø- og Handelsretten fastsætter vilkår for tvangslicensen, herunder vederlagets størrelse. Hvis forholdene ændrer sig væsentligt, kan retten på begæring af hver af parterne ophæve licensen eller fastsætte nye vilkår for denne.

Kapitel 4

Erstatning, strafansvar m.v.

§ 14. Den, som krænker en andens eneret i henhold til denne lov, skal udrede rimeligt vederlag for udnyttelsen af topografien samt erstatning for den yderligere skade, som krænkelsen måtte have medført.

§ 15. Foreligger der krænkelse af eneretten til en topografi, kan retten bestemme, at eksemplarer af topografien eller halvlederprodukter, der er fremstillet ved hjælp af topografien, skal ændres på nærmere angivet måde, tilintetgøres eller udleveres den forurettede, eventuelt mod et vederlag.

Stk. 2. Når ganske særlige grunde foreligger, kan retten efter påstand meddele tilladelse til fortsat at råde over eksemplarer eller produkter, som er nævnt i stk. 1, i enerettens gyldighedstid eller en del af denne mod rimeligt vederlag og i øvrigt på rimelige vilkår.

§ 16. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) forsætlig overtræder § 6, stk. 1,
- 2) i forbindelse med ansøgning om registrering, afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger af betydning for sagens afgørelse.

Stk. 2. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, anpartsselskab, andelselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådan bødeansvar.

Stk. 3. Straffen kan under skærpende omstændigheder stige til hæfte.

Stk. 4. Påtale sker ved den forurettede.

Kapitel 5

Klage

§ 17. Afgørelser, som Patentdirektoratet har truffet i henhold til denne lov, kan indbringes for et ankenævn, som nedsættes af industriministeren. Fristen for at indbringe en afgørelse er 8 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Nævnet kan se bort fra fristen, når særlige grunde taler for det.

Stk. 2. Industriministeren fastsætter regler om ankenævnets sammensætning og forretningsorden og om betaling af gebyrer.

Stk. 3. Ankenævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. Ønskes en afgørelse indbragt for domstolene, må sag anlægges senest 8 uger fra den dag, direktoratets eller ankenævnets afgørelse er meddelt den pågældende.

Kapitel 6

Ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 18. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

§ 19. Tidspunktet for ikrafttrædelse af lo-

vens kapitel 3 fastsættes af industriministeren.

§ 20. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formålet med lovforslaget er at gennemføre EF's direktiv af 16. december 1986 om retlig beskyttelse af halvlederprodukters topografi (87/54/EØF-L 24 s. 36, 27.1.87).

Med lovforslaget påtænkes indført en ny type intellektuel ejendomsret.

Forslaget tilsigter at give frembringeren af en topografi til et halvlederprodukt (chips) mulighed for at erhverve eneret til topografien. I forslaget fastsættes bestemmelser om enerettens stiftelse, registrering, udøvelse m.v.

EF-direktivet er et rammedirektiv, som giver medlemslandene mulighed for at fastsætte yderligere bestemmelser om retsbeskyttelsen til en topografi. Forslaget udelukker ikke, at et halvlederprodukts topografi kan opnå beskyttelse i henhold til andre bestemmelser, f.eks. på grundlag af patent- og mønsterlovgivningen. Forslaget skal tillige ses i sammenhæng med de påtænkte ændringer i ophavsretsloven om EDB-programmel.

Allerede inden Kommissionens udkast til direktiv blev oversendt til Rådet, var der overvejelser i Danmark om beskyttelse af integrerede kredsløb. Udvalget vedrørende revision af ophavsretslvgivningen foreslog i sin 7. delbetænkning »Ophavsret og EDB«, betænkning nr. 1064 udsendt i februar 1986, at der ved en ændring af ophavsretsloven skulle gives halvlederprodukters topografi beskyttelse i tilknytning til den, der i henhold til ophavsretslovens § 49 indrømmes kataloger, tabeller og teater- og sportsprogrammer. Efter at betænkningen havde været til høring hos de interesserede kredse, blev det besluttet, at bestemmelser om beskyttelse af halvlederprodukters topografi skulle udarbejdes i en selvstændig lovgivning. En ændring af ophavsretsloven blev ikke fundet hensigtsmæssig, da dette ville kræve for store tilpasninger i loven af hensyn til de særlige forhold, som kendetegner halvlederprodukter og den beskyttelse, som påtænkes indført. Beskyttelse alene i henhold til patentloven synes tillige uhensigtsmæssig, da kravene for opnåelse af beskyttelse, f.eks. opfindeshøjde, nyhedskrav m.v., som oftest ikke vil være opfyldt.

2. Om halvlederprodukter eller integrerede kredsløb (chips) kan oplyses, at disse består af en skive af silicium eller andet såkaldt halvledermateriale, hvorpå eller hvori der er anbragt et mønster af andet materiale med bestemte elektriske egenskaber – ledende, halvledende eller isolerende. Dette mønster, der »trykkes« eller »fotograferes« på hver skive, er afgørende for det færdige produkts elektroniske funktion. Disse mønstre udgør tilsammen en topografi for det færdige halvlederprodukt. De funktioner, der herved opbygges i det integrerede kredsløb, kan være baseret udelukkende på enkeltpersoners selvstændige intellektuelle indsats, som kan sidestilles med den indsats, der kan nyde beskyttelse i henhold til lovgivning på andre immaterialretlige områder. Det er denne topografi, som gøres til genstand for beskyttelse i henhold til lovforslaget.

Der findes endnu kun en mindre selvstændig udvikling og produktion af sådanne halvlederprodukter i Danmark. De chips, som anvendes her i landet, er i vidt omfang udviklet uden for Danmark efter bestilling af danske virksomheder.

Anvendelsen af halvlederprodukter vil være stærkt stigende i fremtiden inden for den del af industrien, der benytter datateknik. Ud over dataanlæg drejer det sig om f.eks. kommunikationsanlæg, industrirobotter og lignende elektronisk styrede anlæg. Inden for den almindelige husholdning kan nævnes vaskemaskiner og lignende.

Det er uhyre kostbart og kræver særdeles avanceret teknik at udvikle en ny topografi. Derimod er det meget enkelt at kopiere et halvlederprodukt, som indeholder en sådan topografi, og det koster kun en brøkdel af udviklingsomkostningerne. En kopi-chip kan derfor sælges til en betydelig lavere pris end den originale. Dette indebærer et behov for retsbeskyttelse, da der i modsat fald vil opstå en ulige konkurrencesituation, hvor incitamentet til skabelse af nye topografier forsvinder.

3. Det første land, som har indført lovgivning om halvlederprodukters topografi er USA. Ifølge den amerikanske lov er det en betingelse for at opnå beskyttelse, at der sker registrering af det

integrerede kredsløb. Beskyttelsen omfatter i princippet kun amerikansk fremstillede produkter og produkter, der er blevet udnyttet erhvervmæssigt første gang i USA.

I 1985 indførte *Japan* lovgivning om særskilt beskyttelse af mønsteret for et halvlederprodukts integrerede kredsløb. Ifølge denne lov er det også en forudsætning for at opnå beskyttelse, at topografien registreres, men i modsætning til den amerikanske lov, står beskyttelsesmuligheden åben også for udlændinge.

I de øvrige nordiske lande har ny lovgivning ligeledes været overvejet. *Sverige* har 1. april 1987 gennemført en særskilt lovgivning. Den svenske lov bygger ikke på et krav om registrering. I *Norge* er der endnu ikke fremsat lovforslag, men udarbejdet en betænkning. Fra *finnsk* side foreligger endnu ikke en betænkning. Ingen af disse lande påtænker at indføre et registreringssystem, men der vil være en vis tilnærmelse i øvrigt mellem lovgivningerne i de nordiske lande.

Inden for Verdensorganisationen for Intellectuel Ejendomsret (*WIPO*) er der udarbejdet et traktatudkast til retlig regulering af beskyttelse af integrerede kredsløb. Forhandlingerne herom kan tidligst forventes afsluttet ved udgangen af 1988.

4. Afgørende for opnåelse af eneret ifølge lovforslaget er, at topografien er resultatet af frembringerens egen intellektuelle indsats, og at topografien ikke er almindelig inden for halvlederindustrien, (§ 2, stk. 2). Eneretten kan som udgangspunkt alene erhverves af fysiske personer, som er statsborgere eller har bopæl i EF, (§ 4). Ved overdragelse kan også juridiske personer erhverve eneretten. Endvidere foreslås, at en arbejdsgiver erhverver eneret til en topografi, som er frembragt af en arbejdstager under ansættelse hos arbejdsgiveren eller frembragt på bestilling, medmindre det er aftalt, at eneretten skal tilkomme den pågældende, som har frembragt topografien, (§ 4, stk. 1, nr. 2).

For at opnå eneret skal ansøgning om registrering indleveres senest to år efter den dag, da topografien første gang blev udnyttet erhvervmæssigt. Eneretten ophører ti år efter udgangen af det kalenderår, i hvilket den blev stiftet. Stiftelsestidspunktet kan enten være første gang, topografien udnyttes erhvervmæssigt, eller, såfremt en sådan udnyttelse ikke finder sted, tidspunktet for ansøgning om registrering, (§ 5, stk. 2).

Andre end indehaveren må ikke uden dennes samtykke kopiere topografien eller udnytte denne erhvervmæssigt. Dog gives der under visse betingelser mulighed for videreudvikling af en topografi

på grundlag af en analyse og vurdering af topografien. Dermed tilstræbes balance mellem frembringerens krav på eneret og samfundets og tredjemands behov for at kunne udvikle nye topografier, (§ 6).

5. Lovforslaget udnytter adgangen i direktivets artikel 4 til at indføre et registreringssystem. En sådan ordning synes at blive den mest udbredte i andre lande, som fremstiller halvlederprodukter. USA og Japan har indført registreringsordninger, og blandt fællesmarkedslandene tyder oplysninger på, at kun England og Irland ikke vil etablere tilsvarende ordninger. Det må også forventes, at udenlandske producenter i højere grad vil søge beskyttelse her i landet, hvis Danmark har et system svarende til det, de kender fra deres hjemland. Endvidere forekommer det rimeligt, at udenlandske virksomheder mødes med samme krav her i landet, som danske virksomheder stilles overfor i udlandet for at opnå beskyttelse dér.

Det er imidlertid ikke hensigten, at der skal foretages en egentlig undersøgelse af den frembragte topografi i forbindelse med registreringen. Der foreslås alene en formel registrering.

Registeret foreslås ført af Patentdirektoratet. Registreringsgebyret forventes at blive beskeden, da det kun skal dække direktoratets udgifter ved gennemførelsen af den formelle undersøgelse af de indleverede oplysninger.

Der er ikke i lovforslaget medtaget regler om mærkning i henhold til den valgfri mulighed herfor i direktivets artikel 9, eftersom der ikke sker nogen prøvning af de materielle betingelser i forbindelse med beskyttelse af en topografi. En mærkning ville kunne efterlade det urigtige indtryk, at der havde fundet en prøvelse sted.

Der er endvidere ikke som i patent-, mønster- og varemærkelovgivningen medtaget regler om fuldmægtigpligt for udlændinge, som søger registrering i Danmark. Da der i modsætning til de nævnte love ikke her påtænkes gennemført en undersøgelse af selve topografien i forbindelse med registreringen, er der intet behov for et krav om en herboende fuldmægtig.

6. Forslaget forventes ikke at medføre netto-merudgifter for staten, idet de administrative udgifter, herunder personaleforbrug, påregnes dækket ved registreringsgebyrer, jf. forslagens § 12, stk. 2, samt bemærkningerne hertil.

7. Udkast til forslag til lov om beskyttelse af halvlederprodukters topografi har været forelagt

følgende organisationer og myndigheder til udtalelse:

Foreningen af tekniske sagsbehandlere i Patentdirektoratet

Udvalget til beskyttelse af videnskabeligt arbejde

Akademiet for de Tekniske Videnskaber

Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse

Dansk Patent- og Varemærkekonsulentforening af 1953

Dansk Forening til Fremme af Opfindelser

Foreningen for Industriens Patentingeniører

De Danske Patentagenters Forening

Landsorganisationen i Danmark

Dansk Arbejdsgiverforening

Ministeriet for Kulturelle Anliggender

Elektronikfabrikantforeningen

Danmarks Tekniske Højskole

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Dansk Ingeniørforening

Ingeniør-Sammenslutningen

Industrirådet

Advokatrådet

Landbrugsrådet

Håndværksrådet

Justitsministeriet

Undervisningsministeriet

Udenrigsministeriet

Indenrigsministeriet

Energiministeriet

Finansministeriet

Patentdirektoratet

Patentankenævnet

Det Danske Handelskammer.

Desuden har lovforslaget forinden været behandlet i Industriministeriets rådgivende udvalg vedrørende industriel ejendomsret med repræsentanter fra Industrirådet, Dansk Patent- og Varemærkekonsulentforening af 1953, Dansk Forening for Industriens Patentingeniører, Dansk Ingeniørforening, Ministeriet for Kulturelle Anliggender, Patentdirektoratet og Industriministeriet. Udvalgets formand er landsdommer dr.jur. Peter Blok.

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

Til § 1

I denne bestemmelse fastlægges en række definitioner, som er afgørende for den retsbeskyttelse, der tilsigtes med lovforslaget. Definitionerne er overtaget fra direktivets artikel 1, stk. 1, a og b, og angiver, hvad der skal forstås ved et halvlederprodukt og et halvlederprodukts topografi. Definitioner-

ne er fastlagt på grundlag af det kendskab, man i dag har til fremstilling af chips. Som følge af den hastige udvikling på dette område, må ændringer i definitionerne påregnes. I direktivets artikel 1, stk. 2, er det forudsat, at Rådet med kvalificeret flertal kan ændre definitionen af et halvlederprodukt.

Da definitionerne imidlertid er så centrale for beskyttelsesområdet, er det fundet mest hensigtsmæssigt at medtage dem i lovforslaget. I det omfang den tekniske udvikling tilsiger ændringer på dette område, må tilpasning af definitionerne i § 1 ske gennem lovændring.

Til § 2

I denne bestemmelse fastlægges de nærmere betingelser for, at et halvlederprodukts topografi kan nyde beskyttelse i henhold til forslaget. Bestemmelsen har sit udgangspunkt i direktivets artikel 2, stk. 1 og 2.

I *stk. 1* fastslås som principielt udgangspunkt, at eneret opstår hos og tilkommer den eller de fysiske personer, som har skabt topografien. Den nærmere afgrænsning af personkredsen følger af forslaget til § 4.

I *stk. 2, 1. pkt.*, er angivet de fundamentale betingelser for, at en topografi kan nyde beskyttelse i henhold til lovforslaget. Topografien skal være resultat af frembringerens eget åndsarbejde. Det er ikke hensigten, at eneret kan opnås til enhver topografi. Dette forudsætter, at topografien er frembragt på grundlag af en vis original præstation. Selv i de tilfælde, hvor frembringeren har udvist en subjektiv originalitet, opstår der ingen eneret, hvis topografien allerede er almindelig inden for halvlederindustrien. Det indebærer, at den blotte efterligning, som sædvanligvis ikke har krævet noget udviklingsarbejde og dermed heller ikke betydelige investeringer, ikke nyder beskyttelse. Det er muligt at opnå beskyttelse for en del af en topografi i det omfang betingelserne herfor er opfyldt i henhold til lovforslaget for denne del. Det er således ikke nødvendigt, at den øvrige topografi er beskyttet eller kan beskyttes.

Stk. 2, 2. pkt., svarer til direktivets artikel 2, stk. 2, 2. pkt. Det er i overensstemmelse med gældende immaterialretslove, at der ved en sammenstilling af kendte elementer kan fremkomme nye åndsprodukter eller fænomener, som i sig selv udviser egenart, og som bør nyde en selvstændig retsbeskyttelse. Inden for halvlederindustrien er det i særlig grad tilfældet, at man bygger på tidligere frembragte topografier, når man udvikler chips til nye behov. Det er derfor naturligt også på dette

område at åbne mulighed for beskyttelse i disse tilfælde, hvor en anderledes, selvstændigt frembragt kombination af eksisterende elementer ikke er almindelig inden for halvlederindustrien.

Til § 3

Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 1, stk. 1, litra c.

I modsætning til de andre immaterialretslove indeholder forslaget en nærmere definition af begrebet erhvervsmæssig udnyttelse. En sådan definition er specielt nødvendig af hensyn til de specifikke retsvirkninger, der er knyttet til dette begreb for så vidt angår fastlæggelsen af enerettens stiftelsestidspunkt og beregningen af dens maksimale længde.

I *stk. 1* præciseres det, at udbud, salg, leje, leasing eller anden erhvervsmæssig distribution anses som erhvervsmæssig udnyttelse. Det bemærkes, at også tilbud om salg m.v. er omfattet af begrebet erhvervsmæssig udnyttelse. Begrebet i denne lov er knyttet snævrere til handlinger, der involverer spredning eller distribution, end i immaterialretten i øvrigt.

Den snævre forbindelse til distributionsaspektet kommer ligeledes frem i forslaget til *stk. 2*. Ofte vil udvikling af en chip finde sted i en virksomhed, der er specialiseret alene heri, således at chippen anvendes og udnyttes i produktionsapparatet i en anden erhvervsvirksomhed. Når sidstnævnte virksomhed udnytter chippen, vil der i dansk ret normalt derved være sket en erhvervsmæssig udnyttelse. Dette er imidlertid ikke tilsigtet i nærværende forslag, hvis kendskab til chippen alene tilkommer de to virksomheder, fordi udnyttelsen finder sted i fortrolig sammenhæng. I så fald foreligger der ikke i henhold til nærværende lovforslag erhvervsmæssig udnyttelse. Først når chippen indeholdende den beskyttede topografi viderdistribueres til tredjemand, indtræder der erhvervsmæssig udnyttelse i lovforslagets forstand. Heller ikke i den situation, hvor virksomheden, som har frembragt topografien, selv udnytter den i egen erhvervsvirksomhed, vil der ikke foreligge en erhvervsmæssig udnyttelse. Denne fastlæggelse af begrebet erhvervsmæssig udnyttelse har betydning i § 4, stk. 1, nr. 3, og § 5, som angår retsvirkninger af den første erhvervsmæssige udnyttelse af en topografi med hensyn til enerettens stiftelse, registrering og løbetid.

I *stk. 2, sidste pkt.*, foreslås, at selv om der alene sker en fortrolig udnyttelse, hvor denne er begrundet i national beskyttelse af væsentlige sikkerhedsinteresser i forbindelse med fabrikation af eller

handel med våben, ammunition og krigsmateriel, jf. EØF-traktatens artikel 223, stk. 1, litra b, anses dette dog som erhvervsmæssig udnyttelse i lovens forstand. Uden en sådan særregel ville fabrikanter af chips til militære formål kunne opnå en væsentligt længere beskyttelsesperiode, idet den ti-årige beskyttelsesperiode først ville påbegyndes ved en eventuel senere erhvervsmæssig udnyttelse.

Til § 4

I denne bestemmelse, som gennemfører direktivets artikel 3, defineres kredsen af fysiske og juridiske personer, der kan være rettighedshavere til et halvlederprodukts beskyttede topografi.

I *nr. 1* fastlægges hvilke fysiske personer, der kan opnå eneret til en topografi. Forudsætningen herfor er, at den fysiske person enten er statsborger i et EF-land eller har tilknytning til EF i form af bopæl i et medlemsland. Tilknytningen skal have permanent karakter for at undgå udnyttelse af beskyttelsens retsvirkninger gennem pro forma tilknytning til EF.

I *nr. 2* udnyttes adgangen i direktivets artikel 3, stk. 2, til at fastsætte, at retten til en topografi, som udvikles under frembringerens arbejde i et ansættelsesforhold eller i forbindelse med bestilling, skal tilkomme frembringerens arbejdsgiver eller bestilleren, medmindre det modsatte er aftalt i ansættelses- eller bestillingsvilkårene

Baggrunden er, at forskningen og udviklingen på dette område har nået et niveau med hensyn til kompleksitet og krav om økonomiske ressourcer, som ikke tidligere har været kendt. Det er næppe muligt at udvikle en chip af den originalitet, som kan nyde beskyttelse ifølge lovforslaget, uden avanceret udstyr og faciliteter i øvrigt, som normalt kun findes i virksomheder af en vis størrelse. Det synes derfor rimeligt, at de virksomheder, som anvender sådanne midler til udvikling af en topografi, opnår ret til at disponere over topografien. Bestemmelsen bygger således på en formodning om, at topografier udviklet i en virksomhed af virksomhedens ansatte, sker på virksomhedens foranledning og bekostning og sker som led i dens virksomhedsområde. En tilsvarende formodningsregel må ligeledes gælde for universiteter og højere læreanstalter for så vidt angår frembringelser gjort af videnskabelige medarbejdere. Det foreslås derfor, at eneretten til en topografi tillægges virksomheden, hvis den som arbejdsgiver står bag udvikling af topografien, eller tillægges den, som gennem aftale med en anden, eventuelt en anden virksomhed, har afgivet bestilling på udvikling af

topografien. For at give de ansatte mulighed for at opnå eneretten, foreslås bestemmelsen gjort deklaratisk, således at det i ansættelses- eller bestillingsaftalen kan bestemmes, at arbejdstagere, som frembringer en topografi, får retten. Det er således op til partnerne selv gennem enten individuel eller kollektiv aftale at afgøre spørgsmålet om, hvem eneretten skal tilkomme.

En sådan regel findes ikke inden for den øvrige lovgivning på det immaterialretlige område. I henhold til lov om arbejdstageres opfindelser §§ 3 og 5 er udgangspunktet, at arbejdstageren har retten til de af ham gjorte opfindelser i det omfang ikke andet følger af loven eller af anden lov. Samtidig fastsættes det, at arbejdsgiveren under visse betingelser imidlertid har ret til at kræve retten til opfindelsen overført til sig.

Er arbejdsgiveren eller bestilleren en fysisk person, skal denne enten være statsborger i EF eller have bopæl i et EF-land. Er den pågældende en juridisk person, skal denne have en særlig tilknytning til EF. Hertil må kræves en egentlig erhvervs-mæssig virksomhed i et medlemsland. Det skal ikke være muligt blot ved en proformatilknytning til Danmark og det øvrige Fællesmarked at opnå beskyttelse. Denne betingelse genfindes i direktivets artikel 3, stk. 3, b, ii. For at arbejdsgiveren eller bestilleren kan opnå eneretten, skal topografien være frembragt af frembringeren enten i forbindelse med dennes ansættelse hos den pågældende eller på grundlag af dennes bestilling af topografien hos frembringeren, og det må ikke være aftalt, at frembringeren bevarer eneretten til topografien. Vurderingen af, om en sådan aftale er eller må anses indgået, vil i tilfælde af tvist skulle foretages af domstolene.

Bestemmelsen i nr. 3 giver endvidere en fysisk eller juridisk person, som omtalt under nr. 2, mulighed for at sikre sig eneret til en topografi i tilfælde, hvor topografien er frembragt af en anden, og hvor det ikke er sket under et ansættelsesforhold eller på bestilling. Forudsætningen er, at den pågældende rettighedshaver til topografien har givet den fysiske eller juridiske person eneret til at udnytte topografien erhvervsmæssigt i samtlige EF-lande, og at en sådan udnyttelse første gang finder sted i et EF-medlemsland. Herved understreges tilknytningen til EF som et afgørende element i forbindelse med opnåelse af eneret til en topografi. Med bestemmelsen tages bl.a. sigte på situationer, hvor et dansk datterselskab uden for EF lader udvikle en topografi, som moderselskabet i Danmark ønsker at udnytte erhvervsmæssigt. Om udnyttelse af topografien i fortløbig sammenhæng

henvises til lovforslagets § 3, stk. 2, samt bemærkningerne hertil.

I nr. 4 præciseres, at retsefterfølgere til de under 1-3 opregnede kategorier af fysiske og juridiske personer ligeledes kan erhverve eneret.

I stk. 2 foreslås bemyndigelse til industriministeren til at fastsætte regler i en bekendtgørelse om, at andre end de under 1-4 nævnte fysiske eller juridiske personer kan opnå eneret til en topografi. Herved udnyttes muligheden i direktivets artikel 3, stk. 6. Ifølge denne bestemmelse kan medlemslandene indgå aftale med tredjelande om retlig beskyttelse af halvlederprodukters topografi, hvorefter eneret til en topografi kan erhverves og indehaves af fysiske og juridiske personer fra de pågældende tredjelande.

Aftaler, som Danmark ønsker at indgå med et tredjeland, skal ske med respekt af eksisterende internationale forpligtelser, Danmark har påtaget sig, f.eks. i forhold til WIPO, samt under overholdelse af den særlige procedure, som er fastlagt i artikel 3, stk. 7.

I henhold til denne procedure skal medlemslande, som ønsker at indlede forhandlinger med et tredjeland om udvidelse af retsbeskyttelsen, oplyse Kommissionen herom, hvorefter Kommissionen underretter de øvrige medlemslande. Under iagttagelse af en række tidsfrister udsættes forhandlingerne med det pågældende tredjeland, således at Kommissionen i den mellemliggende periode kan træffe beslutning om fremsættelse af forslag gældende for samtlige EF-lande om udvidelse af retsbeskyttelsen i forhold til det pågældende tredjeland. Rådet kan vedtage en sådan udvidelse med kvalificeret flertal. Træffes en sådan beslutning ikke, kan medlemslandet indgå aftalen med det pågældende tredjeland gældende alene for de to lande, medmindre Rådet med kvalificeret flertal træffer en anden afgørelse.

Til § 5

Direktivets artikel 7 åbner mulighed for at indføre et registreringssystem. § 5 udnytter denne mulighed og fastsætter samtidig regler om enerettens stiftelse og varighed. Ved en registreringsordning opnås større retssikkerhed, idet rettighedshavere kan dokumentere deres ret både i tid og omfang, samtidig med at potentielle krænkere gøres bekendt med eksisterende rettigheder. Et registreringssystem, som også benyttes af udlændinge, giver tillige danske virksomheder lettere adgang til at orientere sig om teknologiske nyskabelser på området.

I *stk. 1* foreslås, at registrering skal ske ved Patentdirektoratet, hvis der ønskes eneret her i landet til en topografi. Registrering er herefter en betingelse for, at eneretten til en topografi kan opstå. Der skal ikke foretages en egentlig undersøgelse af topografien forud for registreringerne med henblik på at påse, om topografien opfylder de materielle betingelser med hensyn til originalitet m.v. Rejser tredjemand tvivl herom, må spørgsmålet løses parterne imellem, eventuelt ved domstolene. Der skal alene ske en formel registrering af topografien og af, hvem topografien tilkommer. Hvis der finder en erhvervsmæssig udnyttelse af topografien sted inden indsendelse af ansøgning, er det en ufravigelig betingelse for at opnå registrering, at ansøgningen indleveres senest 2 år efter den dag, da topografien første gang blev udnyttet erhvervsmæssigt. Det er uden betydning, hvor denne første udnyttelse har fundet sted, det være sig et hvilket som helst sted i verden. Med hensyn til den særlige betydning af betingelsen erhvervsmæssig udnyttelse henvises til lovforslagets § 3, samt bemærkningerne hertil. I § 8 foreslås en bemyndigelse til industriministeren til at fastsætte de nærmere regler om form og indhold for ansøgningen om registreringen.

I *stk. 2* foreslås, at eneretten kan stiftes på et tidligere tidspunkt end tidspunktet for indlevering af ansøgning om registrering. Hvis topografien har været udnyttet erhvervsmæssigt inden indlevering af ansøgningen, foreslås det, at eneretten stiftes den dag, da topografien første gang blev udnyttet erhvervsmæssigt og hvilket som helst sted i verden. Dette forudsætter dog, at ansøgningen er indleveret senest 2 år efter udnyttelsen, og fører til registrering, jf. *stk. 1*. Det må påregnes, at det i visse tilfælde kan være praktisk begrundet at afprøve topografien i erhvervsmæssig sammenhæng forinden registrering af topografien. I perioden mellem den første erhvervsmæssige udnyttelse og indlevering af ansøgningen om registrering, vil indehaveren af en topografi i kraft af reglerne i markedsføringslovens § 9 og straffeloven være beskyttet mod andres udnyttelse af topografien.

I tilfælde, hvor der ikke sker erhvervsmæssig udnyttelse af topografien, hverken i EF eller andre steder i verden, forud for indlevering af ansøgning om registrering, stiftes eneretten på tidspunktet for indleveringen af ansøgningen. I mange tilfælde vil det være praktisk at opnå registrering straks, uden først at foretage en erhvervsmæssig afprøvning.

Det foreslås i *stk. 3*, at beskyttelsesperioden fastsættes til 10 år fra stiftelsestidspunktet, og at den udløber med udgangen af et kalenderår. Udløb af et kalenderår er valgt af praktiske grunde og

kan altså i nogle tilfælde bevirke, at beskyttelsesperioden bliver næsten 11 år. Den 10-årige periode skulle i de fleste tilfælde dække rettighedshaverens behov, når henses til den teknologiske udviklings forventede tempo på dette område og til samfundets behov i øvrigt for hurtigt at kunne tilegne sig den ny teknik.

I *stk. 4* gennemføres bestemmelsen i direktivets artikel 7, *stk. 4*. Hvis en topografi ikke har været udnyttet erhvervsmæssigt noget sted i verden efter 15 år fra den dato, da den første gang blev fikseret eller kodet, eller der i dette tidsrum ikke er indgivet ansøgning om registrering, kan en eneret ikke erhverves. Når sådanne skridt ikke er taget i den pågældende periode, må det som ovenfor anført under *stk. 3* skønnes, at der næppe er noget beskyttelsesbehov længere.

Til § 6

I denne paragraf bestemmes det nærmere indhold af den eneret, frembringeren af en topografi har i henhold til § 2. I direktivet er spørgsmålet reguleret i artikel 5. Der er her tale om en mindre omfattende eneret end den, der kendes fra patentloven. I *stk. 1* fastslås, hvilke handlinger der anses som direkte indgreb i eneretten, medens retsvirkningerne af beskyttelsen indskrænkes i paragrafens øvrige bestemmelser.

I *stk. 1, nr. 1* forbydes det tredjemand at kopiere eller eftergøre en beskyttet topografi, herunder at fremstille et halvlederprodukt ved hjælp af topografien. Denne bestemmelse skal ses i nøje sammenhæng med *stk. 2, nr. 2* og *3*, som begrænser bestemmelsens rækkevidde. Det er alene rene eftergørelser, som udgør indgreb i eneretten. I *nr. 2* forbydes erhvervsmæssig udnyttelse af topografien uden rettighedshaverens tilladelse. Om erhvervsmæssig udnyttelse henvises til bemærkninger til § 3. Eftergørelse i ikke-erhvervsmæssig øjemed er således tilladt, jf. tillige direktivets artikel 5, *stk. 2*. Eftergørelse i privat øjemed i traditionel forstand vil formentlig næppe være aktuel på grund af omkostninger herved. Ved *nr. 3* forbydes import i erhvervsmæssigt øjemed uden rettighedshaverens tilladelse af topografien eller af chips, der er fremstillet ved hjælp af denne. Import med henblik på privat udnyttelse er derimod tilladt.

Stk. 2, nr. 1, der gennemfører direktivets artikel 5, *stk. 5*, vedrører det såkaldte konsumptionsprincip. Princippet indebærer, at indehaveren af eneretten til en topografi ikke kan forhindre tredjemand i at foretage erhvervsmæssig udnyttelse eller import med dette formål af topografien eller af et

halvlederprodukt, fremstillet ved hjælp af denne, når rettighedshaveren eller andre med dennes samtykke har bragt topografien eller halvlederproduktet i omsætning i en medlemsstat.

Såfremt topografien eller halvlederproduktet bringes i omsætning uden for EF, medfører dette således ikke konsumtion af eneretten som ovenfor beskrevet. En sådan markedsføring er dog ikke uden retsvirkninger for rettighedshaver eller tredjemand, idet den f.eks. betragtes som erhvervsmæssig udnyttelse i § 3's forstand med de heraf følgende retsvirkninger, jf. tillige § 5.

Stk. 2, nr. 2 fastsætter, at eneretten ikke omfatter eftergørelse, der sker med henblik på analyse, vurdering eller undervisning. Bestemmelsen, der kan være af stor betydning for forskningen på området, er desuden en nødvendig forudsætning for muligheden for at gennemføre reverse engineering, jf. herom bemærkningerne til stk. 2, nr. 3.

Stk. 2, nr. 3, indfører et nyt begreb inden for den industrielle ejendomsret, hvorved eneretten i et vist omfang indskrænkes, nemlig det fra amerikansk ret overtagne begreb »reverse engineering«. Herefter udelukker rettighedshaverens eneret ikke, at tredjemand efter en analyse og en vurdering i henhold til nr. 2 af den beskyttede topografi kan overtage resultatet af analysen til brug for udvikling af en ny topografi. For at være omfattet af reglen om reverse engineering skal tredjemand ved udviklingen af den nye topografi selvstændigt have præsteret et åndsarbejde, som giver adgang til beskyttelse af denne topografi, i henhold til lovforslagets § 2. Kun den rene eftergørelse udgør indgreb i eneretten, og bevisbyrden for, at dette ikke er tilfældet, påhviler tredjemand. Den foreslåede regel indebærer bl.a., at behovet for tvangslicenser må ventes at bliver yderst beskedent, jf. bemærkningerne til forslaget § 13.

Stk. 3 skal ses på baggrund af direktivets artikel 5, stk. 6, hvorefter den godtroende erhverver af et halvlederprodukt, der er fremstillet ved hjælp af en beskyttet topografi, ikke krænker eneretten ved at foretage de i stk. 1, nr. 2 og 3, anførte handlinger. Hvis forslaget ikke indeholdt en sådan bestemmelse, ville en godtroende erhverver f.eks. ikke kunne foretage import uden at krænke eneretten. For den erhvervsmæssige udnyttelse eller import med henblik herpå, der finder sted efter den pågældende har eller burde have fået kendskab til eneretten, skal der aftales rimelige vilkår for udnyttelsen, eventuelt som et passende vederlag til rettighedshaveren. Her tænkes f.eks. på det tilfælde, hvor en vare er købt i god tro, og hvor den stadig ligger i udlandet med henblik på senere import, når er-

hververen i mellemtiden er blevet klar over, at en gyldig rettighed skal respekteres. Såfremt parterne ikke selv kan nå frem til en aftale, må spørgsmålet afgøres af domstolene. Et vederlag vil i denne sammenhæng kunne svare til et normalt licensgebyr inden for branchen.

Til § 7

Denne bestemmelse svarer til artikel 8 i direktivet. Det foreslås, at beskyttelsen vedrørende halvlederprodukters topografi kun udstrækkes til selve topografien og ikke til de begreber, fremgangsmåder, systemer og kodede informationer, som indgår i topografien.

Til § 8

Ifølge lovforslagets § 5, stk. 1, jf. direktivets artikel 4, stk. 1, kan eneret til en topografi kun erhverves, såfremt ansøgning om registrering af topografien er indleveret til Patentdirektoratet. Det er ikke fundet hensigtsmæssigt at fastsætte detaljerede bestemmelser om ansøgning og registrering i selve loven. Bestemmelsen giver i stedet industriministeren hjemmel til at fastsætte de nødvendige regler herom ved bekendtgørelse. Samtidig foreskriver bestemmelsen, at der skal betales et gebyr for ansøgning om registrering.

Ved udstedelsen af regler om ansøgning er det hensigten at udnytte muligheden for at stille de i direktivets artikel 4, stk. 1, fastsatte krav. Her tænkes for det første på en beskrivelse af topografien samt eventuelt andet materiale, der er nødvendigt for at identificere topografien. I de situationer, hvor en beskrivelse i ord imidlertid ikke kan adskille topografien fra andre, kan andet materiale indleveres. Dette kan være masker, maskedele, layout til disses fremstilling eller chippen selv. De nævnte former for materiale til identificering af topografien kan eventuelt kombineres, hvor dette forekommer mest hensigtsmæssigt. Det er op til ansøgeren at skønne over, hvilket materiale der skal indleveres for at opfylde identifikationsbehovet.

For det andet er det nødvendigt, for at tredjemand og Patentdirektoratet kan beregne beskyttelsestiden, at kræve oplysning om, hvilken dag topografien først blev erhvervsmæssigt udnyttet i de tilfælde, hvor denne dag ligger forud for anmeldelsesdagen.

For det tredje er oplysning om ansøgerens adkomst til beskyttelse påkrævet, idet Patentdirektoratet ellers ikke kan konstatere, om ansøgeren overhovedet er en fysisk eller juridisk person fra

den i § 4 nærmere afgrænsede kreds, som lovfor-
slaget tilsigter at finde anvendelse for.

Til § 9

Efter direktivets artikel 4, stk. 3, kan medlems-
staterne kræve, at overdragelse af rettigheder til en
topografi registreres. I forslaget til § 9, som svarer
til patentlovens § 44, foreslås der adgang til at
anmode om overdragelse af rettighederne til en
registreret topografi eller meddelelse af licens ind-
ført i registret under Patentdirektoratet. Overgår en
registreret licens til andre, vil også dette på an-
modning kunne registreres. I lighed med, hvad der
er tilfældet med patentregisteret i henhold til gæl-
dende ret, er der ikke foreskrevet nogen materiel
virkning af indførselen i registret. For registrerin-
gen af ændringen skal der betales et gebyr.

Til § 10

Bestemmelsen, der må ses i nøje sammenhæng
med reglerne i § 11, angår de tilfælde, hvor der
fejlagtigt er sket registrering af retten til en topo-
grafi.

I lighed med systemet i patentlovens § 18 kan
den manglende opfyldelse af betingelserne for
erhvervelse af eneret godtgøres direkte over for
Patentdirektoratet eller ved fremlæggelse af doms-
udskrift.

Til § 11

Bestemmelsen bygger på direktivets artikel 4,
stk. 6. Ved formuleringen er der samtidig taget
hensyn til de tilsvarende bestemmelser i patentlo-
vens §§ 18 og 53.

I stk. 1 og 2 søges tilsikret, at den, som har ene-
ret til en topografi, uanset at en anden uberettiget
har ansøgt om eller opnået registrering af topogra-
fien, på anmodning kan få forholdet berigtiget.
Hvis der alene er indgivet ansøgning om registre-
ring, jf. *stk. 1*, skal Patentdirektoratet, såfremt den
berettigede begærer det, overføre retten til den
pågældende. I så fald skal der betales et gebyr for
anmodningen om overførsel. Gennem muligheden
for direkte overførsel til den berettigede forhind-
res, at topografien i en mellemliggende periode
kan blive tilgængelig for fri udnyttelse. Samtidig
fastholdes datoen for den oprindelige indlevering
af ansøgningen. Er der tale om en allerede regi-
streret topografi, jf. *stk. 2*, kan overførsel kun ske
ved dom. Ligesom i de tilfælde, hvor retten til en
registreret topografi overgår til en anden uden

dom, kan notering om overførsel kun ske mod
betaling af et gebyr, jf. § 9.

I *stk. 3* fastslås, at kun den, som har adkomst,
jf. lovforlaget § 4, kan påberåbe sig stk. 1 og 2.
På den anden side skal den pågældende ikke kun-
ne opnå ret til registrering, hvor dette ellers ville
være udelukket som følge af fristerne i henhold til
forslagets § 5, stk. 1 og 4.

Stk. 4, som svarer til bestemmelsen i patentlo-
vens § 53, stk. 2, angår forholdet mellem den be-
rettigede indehaver af eneretten til en topografi og
den, som i god tro har udnyttet topografien. Be-
stemmelsen angår alene den situation, hvor den
pågældende, som har været i god tro, har fået fra-
kendt registreringen. Med bestemmelsen er der
søgt tilvejebragt en mulighed for interesseudjæv-
ning mellem parterne, således at udnyttelse af to-
pografien eller forberedelserne hertil kan fortsættes
af den, der har fået frakendt registreringen. Her-
med kan de tab, der vil være forbundet med et
umiddelbart ophør som følge af frakendelsen, for-
mindskes. Til gengæld må den pågældende betale
et vederlag i form af en erstatning til den beretti-
gede indehaver af topografien. Fastsættelsen af
vederlaget og de øvrige vilkår for at kunne påbe-
gynde eller fortsætte den planlagte udnyttelse af
topografien er underkastet almindelig aftaleret.

Ud fra en rimelighedsbetragtning foreslås det i
stk. 5, at rettigheder i henhold til stk. 4 kun kan
overgå til andre sammen med den virksomhed,
hvori de udnyttes, eller hvori udnyttelse var tilsig-
tet. Heri ligger dog ikke nødvendigvis, at hele virk-
somheden skal overdrages, for at rettighederne kan
overgå til en anden.

Til § 12

Registreringer af halvlederprodukters topografi
foreslås henlagt i et register under Patentdirekto-
ratet.

I *stk. 1* foreslås en bemyndigelse til industrimi-
nisteren til i bekendtgørelse at fastsætte nærmere
regler om registeret og dets indretning, herunder
om offentlighedens adgang til registeret, samt om
offentliggørelse af registreringer. I henhold til lov
om offentlighed i forvaltningen og lov om offentli-
ge registre, er registeret ikke offentligt tilgængeligt.
Med bemyndigelsen foreslås samtidig, at industri-
ministeren kan fastsætte særlige regler, som giver
offentligheden adgang til registeret under Patentdi-
rektoratet, i lighed med dets registre over patenter,
varemærker og mønstre. Samtidig skal denne ad-
gang imidlertid begrænses, således at oplysninger i
forbindelse med registreringer, der anses som for-

retningshemmeligheder, ikke gøres offentligt tilgængelige. I bekendtgørelsen bør det derfor foreskrives, at Patentdirektoratet kan bestemme, at et dokument eller andet indleveret materiale, der indeholder forretningshemmeligheder, og som ikke er nødvendigt til beskrivelse af topografien eller til fastlæggelse af tidspunktet for den første erhvervs-mæssige udnyttelse, helt eller delvist skal være utilgængeligt for offentligheden. Ved forretningshemmeligheder forstås i øvrigt fortrolige oplysninger om erhvervs-mæssige forhold i tilknytning til ansøgerens virksomhed, det være sig af sagsmæssig eller teknisk karakter, og som ansøgeren har en væsentlig interesse i at hemmeligholde.

I *stk. 2* foreslås en bemyndigelse til industriministeren til i bekendtgørelse at fastsætte nærmere regler om betaling af gebyr til dækning af administrationsomkostninger i forbindelse med registrering og ophævelse heraf, jf. forslagens §§ 8, 9 og § 11, stk. 1. Efter direktivets artikel 4, stk. 4, må gebyret dog ikke overstige de administrationsomkostninger, der er forbundet med behandlingen af ansøgning om registrering.

Til § 13

Direktivet hjemler i artikel 6 adgang til at indføre bestemmelser om tvangslicenser, blot disse ikke automatisk meddeles i henhold til national lovgivning. Denne hjemmel foreslås udnyttet i *stk. 1*, dog således at industriministeren foreslås bemyndiget til at fastsætte tidspunktet for ikrafttrædelsen af denne bestemmelse, jf. begrundelsen herfor i bemærkningerne til forslagens § 19.

Visse halvlederprodukter er så specialiserede og har en så central rolle i gennemførelsen af væsentlige samfundsinteresser, at rettighedshaverens interesse i eventuelt at kunne forbyde anvendelsen af det pågældende halvlederprodukt langt fra kan opveje de samfundsmæssige konsekvenser heraf. Eksempler herpå kunne være halvlederprodukter til telekommunikation, satellitter eller forsvarsinstallationer, hvor en given funktion måske med den aktuelle teknik kun kan udføres ved hjælp af et bestemt halvlederprodukt.

Tilsvarende forhold vil kunne opstå inden for den private sektor, såfremt eksempelvis et multinationalt selskab af konkurrencehensyn nægter en dansk virksomhed anvendelsen af et halvlederprodukt, der ikke inden for overskuelig tid vil kunne erstattes af et andet.

Adgangen til reverse engineering i henhold til forslagens § 6, stk. 2, nr. 3, vil ikke altid være tilstrækkelig, idet en topografi, der fremstilles på

grundlag af reverse engineering, kun må udnyttes erhvervs-mæssigt, såfremt den opfylder betingelserne i § 2, stk. 2.

Bestemmelsen i *stk. 2* svarer til patentlovens § 50. Bestemmelsen fastslår i overensstemmelse med patentlovens system, at kompetencen til at udstede tvangslicenser tilkommer domstolene, og at Sø- og Handelsretten er 1. instansdomstol i disse sager.

Til § 14

Det gælder for bestemmelserne i forslagens kapitel 4 om erstatning og strafansvar, at direktivet ikke indeholder nogen forpligtelse for medlemslande til regulering på disse områder. Retningsgiverne har i stedet været gældende sanktioner inden for immaterialretslovgivningen med særlig hensyntagen til ophavsretslovens og patentlovens bestemmelser.

I overensstemmelse med den øvrige særlovgivning omfatter krænkelse i § 14 såvel forsætlige som uagtsomme.

Det rimelige vederlag for udnyttelsen, som krænkere skal udrede ifølge forslaget, som svarer til patentlovens § 58, skal forstås som en godtgørelse svarende til en passende licensafgift. Endvidere skal der betales erstatning for yderligere skade, som krænkelsen måtte have medført. Ikke-økonomisk skade hos den skadelidte er ikke omfattet af bestemmelsen.

Til § 15

Bestemmelsen indeholder regler om foranstaltninger til forebyggelse af fortsatte krænkelse. De sanktioner, der kan blive tale om at anvende over for en krænkelse, er ændring, tilintetgørelse og udlevering. Ved en eventuel kombination af disse sanktioner er der yderligere mulighed for at tage hensyn til de konkrete omstændigheder i forbindelse med krænkelsen. Bestemmelsen svarer i hovedtræk til patentlovens § 59 og ophavsretslovens § 57. Ligesom inden for disse retsområder kan sanktionerne supplere betaling af en erstatning som angivet i forslaget til § 14.

Stk. 2 har karakter af en meget snæver undtagelsesbestemmelse, der blandt andet er tænkt anvendt i de tilfælde, hvor tilintetgørelse eller lignende ville være en samfundsmæssig urimelig foranstaltning. Der må i øvrigt henvises til teori og praksis om patentlovens § 59, stk. 2, der vil kunne være vejledende.

Til § 16

I *stk. 1* foreslås det at give mulighed for at sanktionere krænkelse af rettighederne til en topografi også med et strafansvar. Det sker af generalpræventive grunde og for at have en passende sanktionsmulighed ved siden af erstatningsansvaret i tilfælde af det såkaldte pirateri i den internationale omsætning af varer, der nyder en eller anden form for industriel retsbeskyttelse.

For at kunne tilgodese ovennævnte hensyn, er strafansvar i *nr. 1* knyttet til forsætlige krænkelse. Bestemmelsen i *nr. 2* er medtaget af hensyn til rigtigheden af indholdet i registeret. Bestemmelsen skal ses på baggrund af, at Patentdirektoratet alene undersøger de formelle betingelser i forbindelse med en ansøgning om registrering, og at det i vidt omfang er overladt til ansøgeren selv at bestemme, hvilke oplysninger der skal indsendes til direktoratet.

Efter almindelige regler kan strafansvar kun pålægges fysiske personer. I *stk. 2* bestemmes imidlertid, at der tillige kan pålægges aktieselskaber, anpartsselskaber, andelsselskaber eller lignende bødeansvar.

Normalt er straffen begrænset til bøde, men under skærpende omstændigheder, f.eks. i gentagelsestilfælde, eller hvor krænkelsen er fortsat trods advarsler fra rettighedshaverens side, foreslås i *stk. 3*, at straffen kan stige til hæfte.

I lighed med andre danske immaterialretslove, bestemmer forslaget i *stk. 4*, at sager om straf er undergivet privat påtale. Det vil sige, at de skal behandles i den borgerlige retsplejes former.

Til § 17

Der foreslås ikke rekurs til Industriministeriet, men til et ankenævn. Hvilket ankenævn præciseres ikke i nærværende forslag, fordi overvejelserne om, til hvilket ankenævn rekurs bedst kan ske, ikke er tilendebragt i forbindelse med det igangværende strukturprojekt for Industriministeriets område. Det vil som følge af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse ikke være fornødent at ændre denne lov ved gennemførelsen af strukturprojektet for så vidt angår ankenævnene.

Klageberettiget er enhver, der har en retlig in-

teresse i at få det påklagede spørgsmål afgjort.

Til § 18

I henhold til direktivets artikel 11 skal loven træde i kraft senest 7. november 1987. Denne dato skal ses på baggrund af en særlig undtagelse, som USA har indrømmet med hensyn til beskyttelse af halvlederprodukter fra EF på det amerikanske marked. Denne undtagelse ophører den 8. november 1987, medmindre EF indfører regler om beskyttelse på dette område, som kan danne grundlag for gensidig beskyttelse af amerikanske produkter i EF. Der kan derfor snarest forventes forslag fra Kommissionen om, at retsbeskyttelsen skal udvides i overensstemmelse med direktivets bestemmelser herom til at opfatte USA.

Til § 19

Forslaget om en eventuel senere ikrafttrædelse skal ses på baggrund af, at der også inden for Verdensorganisationen for Intellektuel Ejendomsret (WIPO), der er særorganisation under FN, arbejdes med udkast til en international traktat om den retlige regulering af beskyttelse af integrerede kredsløb. WIPO præsenterede således i november 1985 et første udkast, som indeholder en bestemmelse, der udtrykkeligt udelukker nationale tvangslicensbestemmelser vedrørende halvlederprodukter. Ikrafttrædelsen af lovens bestemmelser om tvangslicenser (kapitel 3) foreslås derfor udskudt til et senere tidspunkt, der fastsættes af industriministeren under hensyn til den endelige udformning af bestemmelserne om tvangslicenser i en eventuel kommende WIPO-traktat.

Til § 20

Danmarks medlemskab af EF omfatter ikke Færøerne og Grønland. Personer fra disse områder kan, selv om de er danske statsborgere, ikke nyde godt af rettigheder, der udspringer af en EF-retsakt. Såfremt lovens anvendelsesområde på et senere tidspunkt skal udvides til også at omfatte Færøerne og Grønland, må dette ske i henhold til proceduren i direktivets artikel 3, stk. 6-8, jf. herom bemærkningerne til forslaget § 4, stk. 2.

RÅDETS DIREKTIV

af 16. december 1986

om retlig beskyttelse af halvlederprodukters topografi

(87/54/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 100,

under henvisning til forslag fra Kommissionen (1),

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet (2),

under henvisning til udtalelse fra Det økonomiske og sociale Udvalg (3), og

ud fra følgende betragtninger:

Halvlederprodukter spiller en stadig større rolle inden for en lang række industrier, og halvlederteknologi kan følgelig betragtes som værende af fundamental betydning for Fællesskabets industrielle udvikling;

halvlederprodukters egenskaber afhænger i vid udstrækning af deres topografi, og udviklingen af sådanne topografier kræver, at der investeres betydelige menneskelige, tekniske og finansielle ressourcer, hvorimod sådanne produkters topografi kan kopieres for en brøkdelen af de omkostninger, som en selvstændig udvikling heraf er forbundet med;

halvlederprodukters topografi er ikke i alle medlemsstater klart beskyttet af den eksisterende lovgivning, og hvor der findes en sådan beskyttelse, er den af forskelligt indhold;

visse forskelle i den retlige beskyttelse af halvlederprodukter i de enkelte medlemsstaters nationale lovgivninger har direkte og negative virkninger for det fælles markeds funktion med hensyn til halvlederprodukter, og sådanne forskelle kan blive endnu større, efterhånden som medlemsstaterne indfører ny lovgivning på dette område;

bestående forskelle, der har sådanne virkninger, må fjernes, og det må sikres, at der ikke opstår nye forskelle, som har negative virkninger for det fælles marked;

med hensyn til at udvide beskyttelsen til også at omfatte personer fra tredjelande bør der stå medlemsstaterne frit for at træffe egne foranstaltninger, såfremt Fællesskabet ikke har truffet beslutninger inden for et bestemt tidsrum;

Fællesskabets rammebestemmelse vedrørende beskyttelse af halvlederprodukters topografi kan i første omgang begrænses til visse grundlæggende principper i form af bestemmelser, der angiver, hvem og hvad der skal beskyttes, hvilke enerettigheder der skal tilkomme de beskyttede personer med hensyn til at tillade eller forbyde visse handlinger, undtagelser fra disse rettigheder samt for hvilket tidsrum beskyttelsen skal gælde;

andre spørgsmål kan indtil videre afgøres på grundlag af national lovgivning, specielt spørgsmålet om, hvorvidt registrering eller deponering skal være en betingelse for beskyttelse samt, med forbehold af en undtagelse for licenser, der udstedes alene med den begrundelse, at en vis tid er forløbet, spørgsmålet om, hvorvidt og på hvilke betingelser der kan udstedes ikke-fakultativ licens til beskyttede topografier;

beskyttelse af halvlederprodukters topografi efter dette direktiv må ikke være til hinder for, at anden form for beskyttelse kan bringes i anvendelse;

det kan på et senere stadium overvejes at træffe yderligere foranstaltninger med henblik på retlig beskyttelse af halvlederprodukters topografi i Fællesskabet, hvis det måtte være påkrævet, hvorimod det er nødvendigt, at samtlige medlemsstater hurtigst muligt anvender fælles grundlæggende principper i overensstemmelse med dette direktivs bestemmelser —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL 1

Definitioner

Artikel 1

1. I dette direktiv forstås ved:

- a) halvlederprodukt: ethvert produkt på slut- eller mellemtrinnet, som
- i) udgøres af et materialelegeme, der indbefatter et lag halvledermateriale,
 - ii) har et eller flere andre lag af ledende, isolerende eller halvledende materiale placeret i et forud fastlagt tredimensionalt mønster, og
 - iii) udelukkende eller sammen med andre funktioner er beregnet til udføre en elektronisk funktion;

(1) EFT nr. C 360 af 31. 12. 1985, s. 14.

(2) EFT nr. C 255 af 13. 10. 1986, S. 249.

(3) EFT nr. C 189 af 28. 7. 1986, s. 5.

Bilag til f. t. l. vedr. halvlederprodukters udformning

- b) et halvlederprodukts »topografi« : en række sammenhørende billeder, uanset hvordan de måtte være fikseret eller kodet,
- i) som repræsenterer det tredimensionale mønster af de lag, som et halvlederprodukt består af, og
- ii) i hvilken række hvert enkelt billede repræsenterer en del af eller hele mønsteret af en overflade af halvlederproduktet på et hvilket som helst forarbejdningsstrin;
- c) »erhvervsmæssig udnyttelse« : salg, leje, leasing eller anden kommerciel distribution eller tilbud herom. »Erhvervsmæssig udnyttelse« efter artikel 3, stk. 4, artikel 4, stk. 1, artikel 7, stk. 1, 3 og 4, omfatter dog ikke udnyttelse i fortløbig sammenhæng, for så vidt der ikke sker nogen yderligere distribution til tredjemand, undtagen hvis en topografi udnyttes i fortløbig sammenhæng som følge af en foranstaltning, der er truffet i overensstemmelse med traktatens artikel 223, stk. 1, litra b).

2. På forslag af Kommissionen kan Rådet med kvalificeret flertal ændre stk. 1, litra a), nr. i) og ii), for at tilpasse dem på baggrund af den tekniske udvikling.

KAPITEL 2

Beskyttelse af halvlederprodukters topografi

Artikel 2

1. Medlemsstaterne skal beskytte halvlederprodukters topografi ved at vedtage retsfor skrifter, der indrømmer eneret i overensstemmelse med bestemmelserne i dette direktiv.

2. Halvlederprodukters topografi skal beskyttes, for så vidt den opfylder betingelserne om, at de skal være resultatet af ophavsmandens egen intellektuelle indsats og ikke er almindelig inden for halvlederindustrien. Når et halvlederprodukts topografi består af elementer, der er almindelige inden for halvlederindustrien, skal topografien kun beskyttes i det omfang, hvor kombinationen af disse elementer som helhed betraget opfylder ovennævnte betingelser.

Artikel 3

1. Retten til beskyttelse gælder personer, som er ophavsmand til halvlederprodukters topografi, jf. dog stk. 2 til 5.

2. Medlemsstaterne kan fastsætte,

- a) at hvis topografien udvikles under ophavsmandens arbejde i et ansættelsesforhold, skal retten til beskyttelse gælde ophavsmandens arbejdsgiver, medmindre det modsatte er fastsat i ansættelsesvilkårene;

- b) at hvis topografien udvikles i et kontraktmæssigt forhold, der ikke vedrører ansættelse, skal retten til beskyttelse gælde den part i kontrakten, der har afgivet bestilling på topografien, medmindre kontrakten indeholder bestemmelser om det modsatte.

3. a) For så vidt angår de i stk. 1 omhandlede personer gælder retten til beskyttelse fysiske personer, som er statsborgere i en medlemsstat, eller som har bopæl på en medlemsstats område.

- b) Hvis medlemsstaterne benytter den i stk. 2 givne mulighed, gælder retten til beskyttelse

i) fysiske personer, som er statsborgere i en medlemsstat, eller som har bopæl på en medlemsstats område;

ii) selskaber eller andre juridiske personer, som har en regulær industriel eller erhvervsmæssig virksomhed på en medlemsstats område.

4. Hvor der ikke foreligger nogen ret til beskyttelse efter andre bestemmelser i denne artikel, gælder der yderligere ret til beskyttelse for sådanne personer, som er nævnt i stk. 3, litra b), nr i) og ii), og som

- a) først i en medlemsstat erhvervsmæssigt udnytter en topografi, der endnu ikke har været erhvervsmæssigt udnyttet noget sted i verden, og som

- b) af den person, der har rådighedsretten, har fået eneret til at udnytte topografien erhvervsmæssigt i Fællesskabet.

5. Retten til beskyttelse gælder ligeledes de i stk. 1 til 4 omhandlede personers retssuccessorerer.

6. Medlemsstaterne kan under iagttagelse af fællesskabsretten og særlig bestemmelserne i dette direktiv, forhandle og indgå aftaler eller arrangementer med tredjelande samt forhandle og indgå multilaterale konventioner vedrørende retlig beskyttelse af halvlederprodukters topografi, jf. dog stk. 7.

7. Medlemsstaterne kan indlede forhandlinger med tredjelande med henblik på udvidelse af retten til beskyttelse til at omfatte personer, der ikke har ret til beskyttelse i henhold til dette direktivs bestemmelser. Medlemsstater, der indleder sådanne forhandlinger, skal underrette Kommissionen herom.

Når en medlemsstat ønsker at udvide beskyttelsen til at omfatte personer, som ellers ikke har ret til beskyttelse efter dette direktiv, eller at indgå en aftale eller et arrangement med et tredjeland om udvidelse af beskyttelsen, underretter den Kommissionen herom. Kommissionen meddeler de øvrige medlemsstater dette.

Medlemsstaten skal udsætte udvidelsen af beskyttelsen eller indgåelsen af aftalen eller arrangementet i en måned fra den dato, hvor den underretter Kommissionen. Hvis Kommissionen imidlertid inden for denne periode meddeler vedkommende medlemsstat, at den agter at forelægge Rådet et forslag om, at alle medlemsstaterne skal udvide beskyttelsen til de pågældende personer eller det pågældende tredjeland, skal medlemsstaten udsætte udvidelsen af beskyttelsen eller indgåelsen af aftalen eller arrangementet i to måneder fra datoen for medlemsstatens underretning af Kommissionen.

Hvis Kommissionen inden udløbet af denne periode på to måneder forelægger Rådet et forslag, skal medlemsstaten udsætte udvidelsen af beskyttelsen eller indgåelsen af aftalen eller arrangementet yderligere fire måneder fra datoen for forslagens forelæggelse.

Hvis Kommissionen ikke giver meddelelse eller fremsætter et forslag, og Rådet ikke træffer afgørelse inden for ovennævnte tidsfrister, kan medlemsstaten udvide beskyttelsen eller indgå aftalen eller arrangementet.

Et forslag fra Kommissionen om at udvide beskyttelsen skal, uanset om det er fremsat som følge af en medlemsstats underretning i henhold til de foregående stykker, vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

En afgørelse, der træffes af Rådet på grundlag af et forslag fra Kommissionen, hindrer ikke en medlemsstat i at udvide beskyttelsen til også at gælde personer — ud over dem, der nyder beskyttelse i alle medlemsstater — der var omfattet af den påtænkte udvidelse eller aftale eller det påtænkte arrangement, som der er givet underretning om, medmindre Rådet med kvalificeret flertal har truffet anden afgørelse.

8. Forslag fra Kommissionen og afgørelser vedtaget af Rådet i medfør af stk. 7 skal offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* til underretning.

Artikel 4

1. Medlemsstaterne kan fastsætte, at eneret, der er indrømmet i overensstemmelse med artikel 2, ikke skal gælde eller ikke længere skal gælde for et halvlederprodukts topografi, medmindre der er indgivet behørig ansøgning om registrering ved en offentlig myndighed inden to år efter den første erhvervsmæssige udnyttelse. Medlemsstaterne kan foruden en sådan registrering kræve, at materiale, som identificerer eller giver eksempler på topografien eller en kombination heraf, er blevet deponeret hos en offentlig myndighed tillige med en erklæring om datoen for den første erhvervsmæssige udnyttelse af topografien, såfremt denne dato ligger forud for tidspunktet for ansøgningen om registrering.

2. Medlemsstaterne skal sikre, at materiale deponeret i overensstemmelse med stk. 1 ikke gøres offentligt tilgængeligt, hvis der er tale om en forretningshemmelighed.

Dette er ikke til hinder for, at sådant materiale gøres tilgængeligt i medfør af en kendelse fra en domstol eller anden kompetent myndighed for personer, der er involveret i retstvister om gyldigheden eller krænkelse af den i artikel 2 omhandlede eneret.

3. Medlemsstaterne kan kræve, at overdragelse af rettigheder til beskyttede topografier registreres.

4. Medlemsstaterne kan gøre registrering og deponering i overensstemmelse med stk. 1 og 3 betinget af, at der betales gebyrer, som dog ikke må overstige de administrationsomkostninger, der er forbundet hermed.

5. Andre formalitetskrav med henblik på opnåelse eller opretholdelse af beskyttelse er ikke tilladt.

6. De medlemsstater, der kræver registrering, skal stille retsmidler til rådighed, der kan anvendes af en person, som har ret til beskyttelse i henhold til dette direktiv, og som kan bevise, at en anden person har ansøgt om eller opnået registrering af en topografi uden førstnævntes tilladelse.

Artikel 5

1. Den i artikel 2 omhandlede eneret omfatter retten til at tillade eller forbyde:

- reproduktion af en topografi, for så vidt den er beskyttet i medfør af artikel 2, stk. 2;
- erhvervsmæssig udnyttelse eller indførsel med dette formål af en topografi eller af et halvlederprodukt, der er fremstillet med anvendelse af denne topografi.

2. Uanset stk. 1, kan en medlemsstat dog tillade reproduktion inden for private rammer af en topografi til ikke-erhvervsmæssige formål.

3. Den i stk. 1, litra a), omhandlede eneret omfatter ikke reproduktion, der finder sted med henblik på analyse og vurdering af eller undervisning i selve topografien eller de begreber, processer, systemer eller teknikker, som indgår i denne.

4. Den i stk. 1 omhandlede eneret omfatter ikke handlinger i forbindelse med en topografi, der opfylder de i artikel 2, stk. 2, omhandlede betingelser, og som er udviklet på grundlag af en analyse og vurdering af en anden topografi, der er udført i overensstemmelse med stk. 3.

5. Eneretten til at tillade eller forbyde de i stk. 1, litra b), anførte handlinger omfatter ikke handlinger, der udføres, efter at topografien eller halvlederproduktet er blevet markedsført i en medlemsstat af den person, som har ret til at tillade markedsføringen heraf, eller med dennes samtykke.

6. En person, der på det tidspunkt, hvor han erhverver et halvlederprodukt, ikke ved eller har nogen rimelig grund til at formode, at produktet er beskyttet af en eneret, der er indrømmet af en medlemsstat i overensstemmelse med dette direktiv, må ikke afskæres fra muligheden for at udnytte det pågældende produkt erhvervsmæssigt.

Medlemsstaterne skal imidlertid for handlinger, der foretages, efter at denne person har fået kendskab til eller har rimelig grund til at formode, at halvlederproduktet er beskyttet som nævnt ovenfor, sikre, at en domstol på foranledning af rettighedshaveren i overensstemmelse med gældende national ret kan træffe afgørelse om, at der skal erlægges et passende vederlag.

7. Stk. 6 gælder også for den i første punktum i dette stykke nævnte persons retssuccessorer.

Artikel 6

Medlemsstaterne må ikke gøre den i artikel 2 omhandlede eneret betinget af en licens, der gives automatisk ved lov udelukkende af den årsag, at der er forløbet et vist tidsrum.

Artikel 7

1. Medlemsstaterne bestemmer, at den i artikel 2 omhandlede eneret opstår

- a) når registrering udgør en betingelse for, at eneretten kan opstå, jf. artikel 4, på den første af følgende datoer:
 - i) den dato, på hvilken topografien første gang udnyttes erhvervsmæssigt hvor som helst i verden;
 - ii) på den dato, hvilken der er indgivet behørig anmodning om registrering; eller
- b) på det tidspunkt, hvor topografien første gang udnyttes erhvervsmæssigt hvor som helst i verden;
- c) det tidspunkt, hvor topografien første gang fikseres eller kodes.

2. Hvor eneretten opstår i overensstemmelse med stk. 1, litra a) eller b), skal medlemsstaterne sørge for, at der for det tidsrum, der ligger forud for det tidspunkt, hvor denne ret opstod, findes retsmidler, der kan anvendes af en person, som har ret til beskyttelse i henhold til dette direktiv, og som kan bevise, at en anden person svigagtigt har reproduceret eller erhvervsmæssigt udnyttet eller med henblik herpå indført en topografi. Nærværende stk. berører ikke de retsmidler, der er til rådighed med henblik på håndhævelse af den eneret, der er indrømmet i overensstemmelse med artikel 2.

3. Eneretten udløber ti år efter udgangen af det kalenderår, hvor topografien første gang udnyttes erhvervsmæssigt, hvor som helst i verden, eller, hvis registrering er en betingelse for, at eneretten kan opstå eller fortsat bestå, ti år efter det første af følgende tidspunkter:

- a) udgangen af det kalenderår, hvor topografien første gang udnyttes erhvervsmæssigt hvor som helst i verden;

- b) udgangen af det kalenderår, hvor der er indgivet behørig anmodning om registrering.

4. Hvis en topografi ikke har været udnyttet erhvervsmæssigt noget sted i verden i løbet af et tidsrum på 15 år fra den dato, hvor den første gang blev fikseret eller kodet, ophører enhver eneret, der bestod i medfør af stk. 1, og der opstår ikke nogen ny eneret, medmindre der i dette tidsrum er indgivet behørig anmodning om registrering i de medlemsstater, hvor registrering er en betingelse for, at eneretten kan opstå eller fortsat bestå.

Artikel 8

Den beskyttelse, der i overensstemmelse med artikel 2 indrømmes halvlederproduktets topografi, omfatter kun selve topografien, men ikke de begreber, processer, systemer, teknikker eller kodede informationer, som er inkorporerede i topografien.

Artikel 9

Er det i medlemsstaternes lovgivning fastsat, at halvlederprodukter, der fremstilles med anvendelse af beskyttede topografier, kan forsynes med en mærkning, skal det anvendte mærke være et stort T, som angivet i det følgende: T, T[•], [T], $\text{\textcircled{T}}$, T[•] eller $\text{\textcircled{T}}$.

KAPITEL 3

Fortsat anvendelse af andre retsfor skrifter

Artikel 10

1. Dette direktiv gælder med forbehold af retsfor skrifter om patent- og brugsmodelretigheder.

2. Dette direktiv gælder med forbehold af

- a) rettigheder, som medlemsstaterne har indrømmet i medfør af deres forpligtelser i henhold til internationale aftaler herunder bestemmelser heri, der udvider sådanne rettigheder til at omfatte statsborgere eller bosiddende i den berørte medlemsstat;
- b) copyright-bestemmelser i medlemsstaterne, hvorved reproduktion af tegninger eller andre kunstneriske fremstillinger af topografier indskrænkes ved todimensional kopiering.

3. Den beskyttelse, som ifølge national lovgivning ydes halvlederprodukter, der er fikseret eller kodet inden ikrafttrædelsen af de nationale forskrifter, som er vedtaget i medfør af dette direktiv, men ikke senere end datoen i artikel 11, stk. 1, berøres ikke af dette direktiv.

KAPITEL 4

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Afsluttende bestemmelser

Artikel 12

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Artikel 11

Udfærdiget i Bruxelles, den 16. december 1986.

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 7. november 1987.

På Rådets vegne

G. HOWE

Formand